

aan Thierry Franck, Lies Verhetsel, Erika Frans
Medewerkers intake Sensoa Positief
Thema seksueel grensoverschrijdend gedrag
Kipdorpvest 48a, 2000 Antwerpen

van Dr. Wim Beyers, docent
Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
Vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkeids- en Sociale Psychologie

onze tel. en fax T +32 9 264 64 20 • F +32 9 264 64 99
ons e-mailadres Wim.Beyers@UGent.be
datum 8 juni 2010

Samenvatting van de gegevens uit het onderzoek over seksueel gedrag 2007-09

Inleiding

Aansluitend bij een oude onderzoekslijn van collega Lenie Verhofstadt-Denève, hebben we in 2006 besloten om opnieuw een reeks onderzoeken op te zetten over seksualiteit bij jongeren, met de focus op seksueel gedrag en de ontwikkeling daarvan.

Anders dan in veel bestaand onderzoek over seksueel gedrag bij jongeren, vooral Amerikaans onderzoek, leggen we daarbij niet enkel de focus op de geslachtsgemeenschap bij jongeren, maar bestuderen we de volledige seksuele interactie-carrière, gaande van eenvoudig kussen op de mond tot allerlei vormen van genitale seks. Daarbij bevragen we jongeren over hun ervaring met deze verschillende seksuele gedragingen, de leeftijd waarop ze die ervaringen de eerste keer hadden, en met wie ze deze eerste ervaringen deelden.

Gestart werd met een aantal cross-sectionele en verkennende studies in het kader van scripties. Het plan is om op termijn een prospectief longitudinaal onderzoek uit te voeren. Een aanvraag is daarvoor reeds ingediend bij het onderzoeksfonds van de UGent, maar kreeg helaas nog geen goedkeuring.

In het kader deze scripties werden deze gegevens over het seksuele gedrag van jongeren aangevuld met data over intieme relaties, seksuele subjectiviteit, seksuele motieven, seksuele moraal en tal van andere zaken, om een antwoord te bieden op een aantal specifieke onderzoeksvragen. Dit resulteerde tot nu toe in acht scripties, waarvan de resultaten zeker de moeite zijn! Deze scripties zijn beschikbaar op aanvraag.

In dit document vat ik de gegevens over het seksuele gedrag van jongeren in al deze scripties samen op een descriptieve manier. Daarbij wordt ook gekeken naar verschillen tussen jongeren in termen van geslacht, leeftijd, en opleidingsniveau.

Methode

Gegevens werden verzameld tussen 2007 en 2009 via zelfrapportage bij in totaal 2895 jongeren uit verschillende scholen in Oost- en West-Vlaanderen in zowel stedelijke als meer rurale context (Aalst, Deinze, Gent, Knokke, Koekelare, Mariakerke, Oudenaarde, Roeselare, Torhout, Zedelgem, Zottegem, Zwijnaarde). De 1521 meisjes en 1374 jongens in de steekproef waren gemiddeld 16 jaar en 2 maanden ($SD = 20$ maanden), met de leeftijd variërend tussen 12 jaar en 2 maanden en 20 jaar en 5 maanden. Als we de jongeren opdelen in vroege (12-15j), midden (15-18j) en late adolescenten (18-20j), hebben we respectievelijk 605 (21%), 1779 (61%) en 511 (18%) jongeren in elke leeftijdsfase. De meerderheid van de jongeren (71%) kwam uit het ASO, maar er waren ook aanzienlijke groepen jongeren uit het TSO (17%) en BSO (12%). Verdeling van jongens en meisjes naar leeftijd en opleidingsniveau was vrij goed gebalanceerd.

Gegevens over seksueel gedrag werden verzameld met een vragenlijst waarin over 13 seksuele gedragingen een aantal vragen werden gesteld. Deze lijst van 13 gedragingen (zowel de concrete gedragingen als hun volgorde) kwam tot stand via een grondige literatuurstudie en een pilootonderzoek bij 30 jongeren die individueel ondervraagd werden over hun seksualiteit. De achtereenvolgende gedragingen waren (in de taal van de jongeren!): kus op de mond, seksuele opwinding (fantaseren etc.), masturberen (jezelf bevredigen), tongkussen, voelen en strelen boven de kleren, voelen en strelen onder de kleren, betasten van elkaars geslachtsdelen, iemand vingeren of gevingerd worden, iemand aftrekken of afgetrokken worden, geslachtsgemeenschap hebben, iemand pijpen of gepijpt worden, iemand beffen of gebeft worden, en anale seks. Bij elk van die gedragingen werden drie vragen gesteld: (1) heb je ervaring met dit gedrag (ja of nee), (2) hoe oud was je op het moment van je eerste ervaring, en (3) met wie deelde je deze eerste ervaring (een toevallige persoon, een vriend(in), een lief, een partner, of iemand anders).

Verzameling van de gegevens gebeurde individueel of in groepssessies op scholen. In dat laatste geval werd steeds gewerkt in beperkte klasgroepen en werd er steeds over gewaakt dat alles in rust en stilte verliep. De onderzoeker(s) waren telkens aanwezig bij het verzamelen van de gegevens, om eventuele vragen te beantwoorden. Leerkrachten waren meestal niet aanwezig. Jongeren werden op het hart gedrukt dat hun gegevens anoniem verwerkt zouden worden, en dat zeker geen gegevens van individuele personen doorgegeven worden aan anderen.

Resultaten

Hieronder een samenvatting van de belangrijkste resultaten. Voor precieze cijfers en details verwijst ik naar de *SPSS-output in bijlage*.

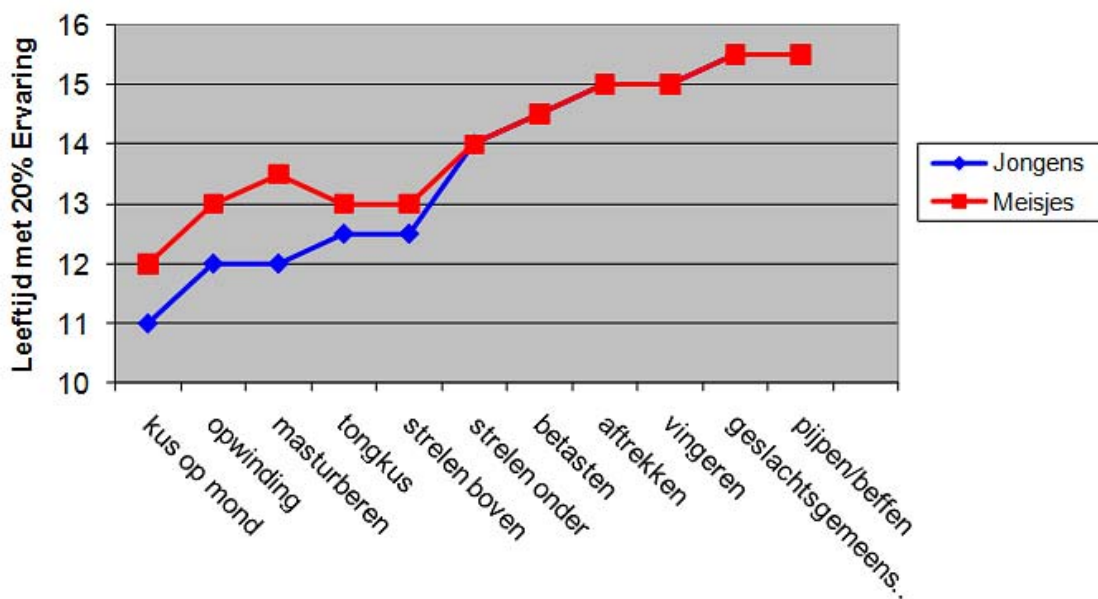
1. Seksuele Ervaring

1.1 Frequenties Totale Steekproef

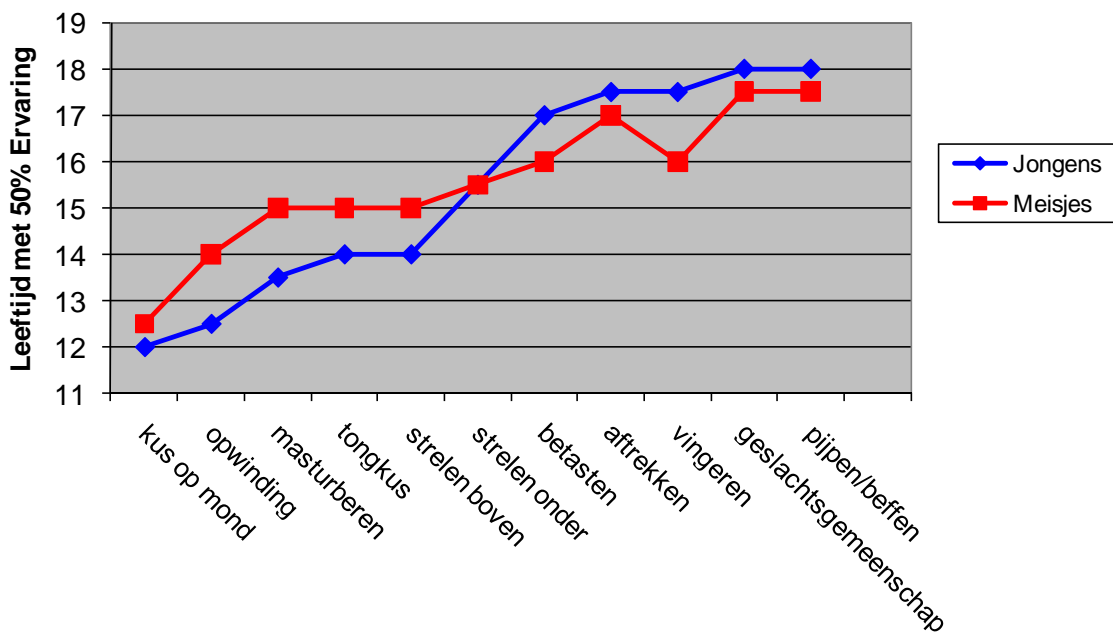
Als we kijken hoeveel jongeren ervaring rapporteren met de verschillende seksuele gedragingen (p.4-5 in bijlage), zien we dat zoals verwacht met toenemende geavanceerdheid van het gedrag steeds minder jongeren ervaring rapporteren, met 84% ervaring voor kussen op de mond en 70% met tongkussen, over 40% ervaring met manuele seks (aftrekken, vingeren), tot 32% ervaring met geslachtsgemeenschap en 30% ervaring met orale seks. Ongeveer 5% van de jongeren rapporteert ook ervaring met anale seks.

1.2 Ervaring naar Leeftijd, Geslacht en Opleidingsniveau

Een multivariate analyse toonde zoals verwacht een effect van de *leeftijd* van de jongeren op ervaring met alle 13 de seksuele gedragingen. Van alle verschillen in seksuele ervaring tussen jongeren wordt 33% verklaard door de leeftijd van de jongeren. Oudere jongeren rapporteren logischerwijze meer ervaring met alle seksuele gedragingen. Als we de ervaring bekijken bij de subgroepen van vroege, midden en late adolescenten, wordt dit duidelijk bevestigd: Met tongkussen heeft 53% van de vroege adolescenten ervaring, tegenover 77% van de midden en 93% van de late adolescenten. Analoog zien we dat geslachtsgemeenschap slechts zelden optreedt in de vroege adolescentie (8%), maar vaak voorkomt in de midden (40%) en zeker de late adolescentie (73%). Als we kijken naar de leeftijd waarop 20% van de jongeren ervaring rapporteert met de verschillende vormen van seksueel gedrag, de leeftijd waarop je dus geen uitzondering meer bent en bovendien wordt die 20%-norm in internationaal onderzoek over seksueel gedrag als normatief gezien, dan merken we dat jongens op jongere leeftijd deze norm bereiken dan meisjes, tenminste voor alle vormen van niet-genitaal seksueel gedrag en zelfseks. Jongens experimenteren dus meer. Vanaf genitale seks (voelen en strelen onder de kleren, betasten van geslachtsdelen, etc.) zien we dat de normlijn samenloopt voor jongens en meisjes. Meisjes benen dus de jongens bij.

Als we tot slot kijken naar de leeftijd waarop minstens 50% van de jongeren ervaring heeft met bepaalde gedragingen (de leeftijd waarop je, als je geen ervaring hebt, bij een minderheid hoort), dan wordt dit beeld volledig bevestigd, en nog versterkt. In het begin van de seksuele carrière (niet-genitale seksuele gedragingen) zien we dat meisjes minder ervaring vertonen (op latere leeftijd 50% ervaring) dan jongens, terwijl ze duidelijk vaker ervaring hebben met genitale seksuele gedragingen.

Het *geslacht* van de jongeren verklaart op zichzelf 12% van de verschillen in seksuele ervaring. Jongens ervaren meer seksuele opwinding (86% vs 68% bij meisjes) en masturberen vaker (82% vs 46%). Meisjes daarentegen hebben meer ervaring met anale seks (9% vs 6% bij jongens). Deze geslachtsverschillen zijn gecontroleerd voor de andere onafhankelijke variabelen (leeftijd en opleidingsniveau), wat betekent dat het werkelijk om specifieke geslachtsverschillen gaat.

Het *opleidingsniveau* van de jongeren verklaart daarbovenop nog eens 5% van de verschillen in seksuele ervaring, met effecten op alle seksuele gedragingen. Meestal vertonen jongeren uit het TSO en het BSO meer ervaring dan jongeren uit het ASO, behalve voor private of zelf-seks (seksuele opwinding ervaren en masturbatie), daarmee hebben jongeren in het ASO meer ervaring dan jongeren uit TSO en BSO.

Tot slot worden bovenstaande geslachts- en opleidingseffecten genuanceerd door een interactie tussen beide in de verklaring van seksuele ervaring. Waar meisjes uit het TSO duidelijk de meeste ervaring met geslachtsgemeenschap rapporteren, zien we bij jongens dat ervaring met de coïtus meer voorkomt in het BSO, gevolgd door het TSO en ASO. Analoge interacties zien we voor de meeste andere genitale seksuele gedragingen (voelen en strelen onder de kleren, elkaars geslachtsdelen betasten, aftrekken, vingeren, pijpen en beffen) : bij meisjes duidelijke verschillen tussen de opleidingsniveau's met vooral veel ervaring bij meisjes in het TSO, tegenover veel minder verschillen bij de jongens.

1.3 Datareductie: Van 13 Items naar 3 Factoren

Om bovenstaande gegevens samen te vatten en om een aantal redundante analyses te vermijden, werden de scores op ervaring met 13 seksuele gedragingen gereduceerd tot scores op drie samenvattende factoren. Een principale componentenanalyse resulteerde in een duidelijke oplossing met 3 factoren, die samen 74% van alle verschillen in seksuele ervaring vatten. Interpretatie van deze drie factoren is duidelijk: Ervaring met zelfseks (opwinding en masturbatie), ervaring met niet-genitale seks (kus op mond, tongkussen, voelen en strelen boven en onder de kleren), en ervaring met genitale seks (elkaars geslachtsdelen betasten, aftrekken, vingeren, geslachtsgemeenschap, pijpen, beffen, anale seks). Met deze factorscores werd verdergewerkt in de volgende analyses.

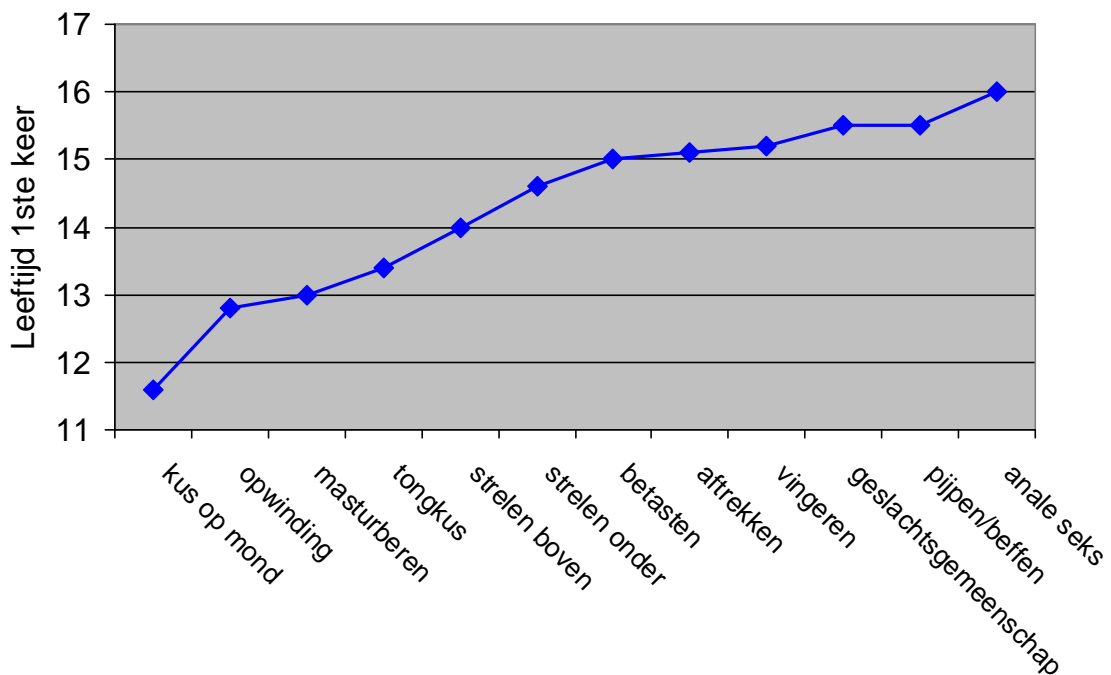
1.4 Ervaring (factoren) naar Leeftijd, Geslacht en Opleidingsniveau

Een analoge multivariate analyse bevestigde bovenstaande resultaten volledig. Oudere jongeren rapporteren meer ervaring met alle seksuele gedragingen (bv. 61% van de late adolescenten heeft ervaring met genitale seks, tegenover slechts 4% bij vroege en 33% bij late adolescenten). Meisjes rapporteren enkel minder ervaring met zelfseks. Jongeren uit het TSO vertonen meer ervaring dan alle andere jongeren, en jongeren uit het ASO hebben meer ervaring met zelfseks dan jongeren uit het BSO. De eerder gerapporteerde interactie doet zich nu ook voor bij alle vormen van seks: Vooral meisjes uit het TSO rapporteren meer ervaring, terwijl er bij jongens veel minder verschillen zijn tussen de opleidingsniveau's.

2. Leeftijd van de Eerste Keer

2.1 Gemiddeldes Totale Steekproef

Onderstaande figuur toont de gemiddelde leeftijd van de eerste ervaringen met seksueel gedrag in onze steekproef. De gegevens bevestigen het veronderstelde stapsgewijze verloop van de seksuele interactiecarrière, startend op 12 jaar en een gemiddelde duur van 4 jaar. We kunnen acht stappen onderscheiden: (1) kus op mond, (2) opwinding en masturbatie, (3) tongkussen, (4) voelen en strelen boven de kleren, (5) voelen en strelen onder de kleren, (6) manuele seks, (7) geslachtsgemeenschap en orale seks, en (8) voor een minderheid van jongeren, anale seks. Er waren nauwelijks verschillen tussen jongens en meisjes in deze timing van de eerste keer, uitgezonderd de eerste keer opwinding en masturbatie, die kwam bij jongens gemiddeld één jaar vroeger dan bij meisjes.

Bij een deel van de steekproef werd nagegaan of de verschillende seksuele ervaringen bovenstaand lineair patroon vertoonden, of dat ze een niet-lineaire carrière vertoonden, met een vreemde volgorde (bv. betasten voor kussen) of een erg korte duur (vb. tussen eerste kus en eerste geslachtsgemeenschap slechts twee jaar). We baseerden onze indeling in de twee groepen (lineair en niet lineair) op het onderzoek van de Graaf et al. (2009; *Archives of Sexual Behavior*). Van alle jongeren vertoont er 83% een lineaire en stapsgewijze seksuele carrière, tegenover 17% die een niet-lineaire carrière vertoont.

2.2 Leeftijd Eerste Keer naar Leeftijd, Geslacht en Opleidingsniveau

Een set univariate analyses (p.16-20 in bijlage) toonde aan dat de leeftijd van de eerste ervaring mede bepaald wordt door de leeftijd, het geslacht, en het opleidingsniveau van de jongeren. Wat betreft leeftijd zien we dat hoe jonger de deelnemers aan het onderzoek des te jonger is de leeftijd waarop ze hun eerste ervaring met zelfseks rapporteren. Volledig analoge bevindingen voor leeftijd vinden we bij niet-genitale en genitale seks. Dit kan wijzen op twee zaken: ofwel scheppen vroege adolescenten op over hun eerste seksuele ervaring, ofwel antwoorden midden en laat-adolescenten op een sociaal wenselijke manier en rapporteren ze (retrospectief) een latere leeftijd van de eerste ervaring. Bevindingen uit de scripties ondersteunen de laatste verklaring, aangezien een jonge leeftijd bij de eerste ervaring voor jongeren duidelijk *niet* sociaal wenselijk is. Een reden te meer om prospectief longitudinaal onderzoek te doen, waarbij we jongeren regelmatig bevragen vanaf de start van hun seksuele carrière.

Geslachtsverschillen doken enkel op bij zelfseks. Jongens zijn gemiddeld een jaar jonger dan meisjes bij hun eerste ervaringen met zelfseks.

Verschillen tussen opleidingsniveau's waren volledig in lijn met de eerder gerapporteerde verschillen in ervaring. Jongeren uit het TSO zijn gemiddeld jonger dan andere jongeren bij hun eerste ervaring met zelfseks. Jongeren uit het ASO zijn gemiddeld ouder dan jongeren uit het TSO of BSO bij hun eerste ervaring met genitale seks.

Als we even focussen op geslachtsgemeenschap zien we een analogo leeftijdeffect, maar een andere invloed van opleidingsniveau: Specifiek voor geslachtsgemeenschap zijn jongeren uit het BSO het jongste bij hun eerste ervaring (14j7m), en jongeren uit het ASO het oudste (15j3m).

Als we tot slot kijken naar verbanden met de vorm van de seksuele carrière, dan zien we dat opnieuw leeftijd en opleidingsniveau significant samenhangen met het al of niet lineair zijn van de seksuele carrière. Logischerwijze zien we dat hoe ouder jongeren zijn (meer ervaring met genitale seks), des te groter de kans op een niet-lineaire carrière (ongeveer 30% van de +18 jarigen). Opmerkelijk is verder dat jongeren in het BSO duidelijk vaker een niet-lineaire carrière vertonen (28%) tegenover jongeren in het ASO (16%) en TSO (18%).

3. De eerste keer: Met wie?

3.1 Totale Steekproef

Als we tot slot kijken naar de persoon waarmee jongeren hun eerste seksuele ervaringen delen, dan zien we in de totale steekproef heel duidelijk dat bij gedragingen die verder in de seksuele interactiecarrière aan bod komen steeds minder vaak vrienden of vriendinnen of toevallige personen vermeld worden, maar steeds vaker het lief of de partner. Voor kus op de mond zien we bijvoorbeeld dat nog 13% dit deelde met een toevallige persoon of iemand anders, en 28% met een vriend(in), terwijl deze percentages bij voelen of strelen onder de kleren slechts 6% en 12% zijn, en bij geslachtsgemeenschap verder gereduceerd worden tot 3% en 7%.

Met wie de eerste keer?

	Toevallige persoon	Vriend(in)	Lief of partner
Kussen op mond	13%	28%	59%
Tongkussen	12%	16%	72%
Voelen en strelen boven kleren	8%	17%	75%
Voelen en strelen onder kleren	6%	12%	82%
Betasten van elkaars geslachtsdelen	5%	11%	84%
Aftrekken of afgetrokken worden	5%	11%	84%
Vingeren of gevingerd worden	4%	11%	85%
Geslachtsgemeenschap	3%	7%	90%
Pijpen of gepijpt worden	4%	10%	86%
Beffen of gebefft worden	4%	7%	89%
Anale seks	9%	7%	84%

Andersom zien we dat de lief of partner steeds belangrijker worden. Kussen op de mond gebeurt bij 59% van de jongeren voor het eerst met het lief of de partner, terwijl dit bij voelen onder de kleren reeds 82% is, om verder toe te nemen bij geslachtsgemeenschap naar 90%. Samengevat betekent dit dat jongeren niet lichtzinnig omspringen met hun eerste seksuele ervaring.

3.2 Invloeden van Geslacht, Leeftijd, en Opleidingsniveau

Crosstabulaties met *geslacht* (p.24-25 in bijlage) tonen interessante verschillen tussen de rol van de partner in de eerste ervaringen met seks, bij jongens en meisjes. Meisjes ervaren de eerste keer (van alle seksuele gedragingen!) significant vaker dan jongens met een partner (iemand waarmee je al een hele tijd een relatie hebt en waarvan je hoopt dat die relatie nog lang zal duren). Jongens daarentegen ervaren de eerste keer vaker met een lief, of zelfs een vriend of vriendin of een toevallige persoon.

Leeftijd vertoonde twee significante samenhangen, voor kussen en tongkussen. In beide gevallen was de kans op een eerste ervaring met een toevallige persoon of iemand anders, of met een vriend of vriendin, groter bij oudere adolescenten in de steekproef. Een eerste ervaring met het lief of

de partner werd vaker gerapporteerd door vroege adolescenten. Waarschijnlijk wijst dit op een andere invulling van 'lief' of 'partner' bij vroege en late adolescenten. Vroege adolescenten beschouwen hun eerste date vaak al als een 'liefje', terwijl late adolescenten (retrospectief) selectiever zijn.

Twee significante samenhangen werd gevonden met het *opleidingsniveau* van de jongeren. Jongeren uit het ASO ervaren de eerste keer tongkussen vaker (12%) met een teovallige persoon dan jongeren uit TSO (6%) en BSO (8%). Jongeren uit het TSO ervaren de eerste keer tongkussen significant vaker met een lief, jongeren uit het BSO vaker met een partner. Wat geslachtsgemeenschap betreft, zien we dat jongeren uit het TSO relatief vaker een eerste ervaring hebben met het lief, en minder vaak met een partner. Precies het omgekeerde geldt voor jongeren in het ASO.

Besluit

Op basis van deze descriptieve analyses in een grote maar weliswaar niet geheel representatieve steekproef kunnen we natuurlijk geen definitieve conclusies trekken over het seksuele gedrag van jongeren in Vlaanderen. Een aantal zaken zijn door dit voorlopige onderzoek al wel duidelijk geworden.

Het instrument waarmee, en de manier waarop we het seksuele gedrag van jongeren bevraagd hebben, met aandacht voor de volledige range van seksueel gedrag en in de eigen taal van de jongeren, blijkt te werken. Dit is zeker hoopgevend voor vervolgonderzoek.

Aansluitend bij andere studies zien we dat jongeren reeds op jonge leeftijd beginnen aan hun seksuele carrière, maar dat ze die gemiddeld wel geleidelijk en stapsgewijs doorlopen. Het mag dan wel zo zijn dat nu meer jongeren dan vroeger (zie daarvoor in de scripties van Vermeulen en Van Kerckhove) ervaring rapporteren met seksualiteit, ze doen dat niet op een jongere leeftijd dan pakweg 20 jaar geleden, daar lijkt een stabilisatie te zijn opgetreden, en jongeren kiezen voor de overgrote meerderheid voor seks in een intieme en min of meer stabiele relatie.

De interessante verschillen naar geslacht en opleidingsniveau tonen wel aan dat we jongeren niet als één homogene groep mogen beschouwen inzake hun seksuele gedrag. Er zijn belangrijke verschillen gevonden die mogelijk ook wijzen op een andere beleving van seksualiteit bij jongens en meisjes, en jongeren in ASO, TSO en BSO. De interessante effecten van leeftijd tonen duidelijk aan dat de leeftijd van de steekproef belangrijk is in onderzoek over seksualiteit. Jongere respondenten zijn geneigd om ook ervaring op jongere leeftijd te rapporteren, terwijl oudere jongeren lijken te onderrapporteren door de lage sociale wenselijkheid van seksueel gedrag bij jongeren (zie opnieuw daarvoor in de verschillende scripties).

Deze eerste stappen in onderzoek over seksueel gedrag bij jongeren tonen het belang aan van en geven ons hoop voor de haalbaarheid van een prospectieve longitudinale studie, waarin we een grote groep jongeren een aantal jaren willen volgen in hun ontwikkeling, om op die manier individuele seksuele carrières te kunnen bepalen. Die kunnen we dan koppelen aan theoretisch en praktisch interessante andere variabelen, zowel determinanten van deze verschillende carrières, als uitkomsten daarvan.

Globaal genomen is met dit onderzoek nog maar eens duidelijk geworden dat quasi alle jongeren met seks bezig zijn, en dat we er onze ogen niet voor mogen dichtdoen. In de internationale context waarin wij onderzoek doen, is dit laatste zeker geen evident gegeven. Dat is een extra motivatie om dit onderzoek uit te voeren.

Wim Beyers
juni 2010

Bijlage 1

Details van de verschillende analyses die aan de basis liggen van dit rapport.

Gegevens Onderzoek Seksueel Gedrag bij Jongeren 2007 - 2009

Prof. Dr. Wim Beyers

i.s.m. Iris Degryse, Stefanie De Meyer, Kelly Van Kerckhove, Nathan Vermeulen, Saartje De Cock, Hannah Brabant, Shari Jansegers, Mieke Axters, Elke Verlee, & Evlin Veryser
Vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkheds-, en Sociale Psychologie

Universiteit Gent

Henri Dunantlaan 2

9000 Gent

tel. 09/264 64 20

e-mail Wim.Beyers@Ugent.be

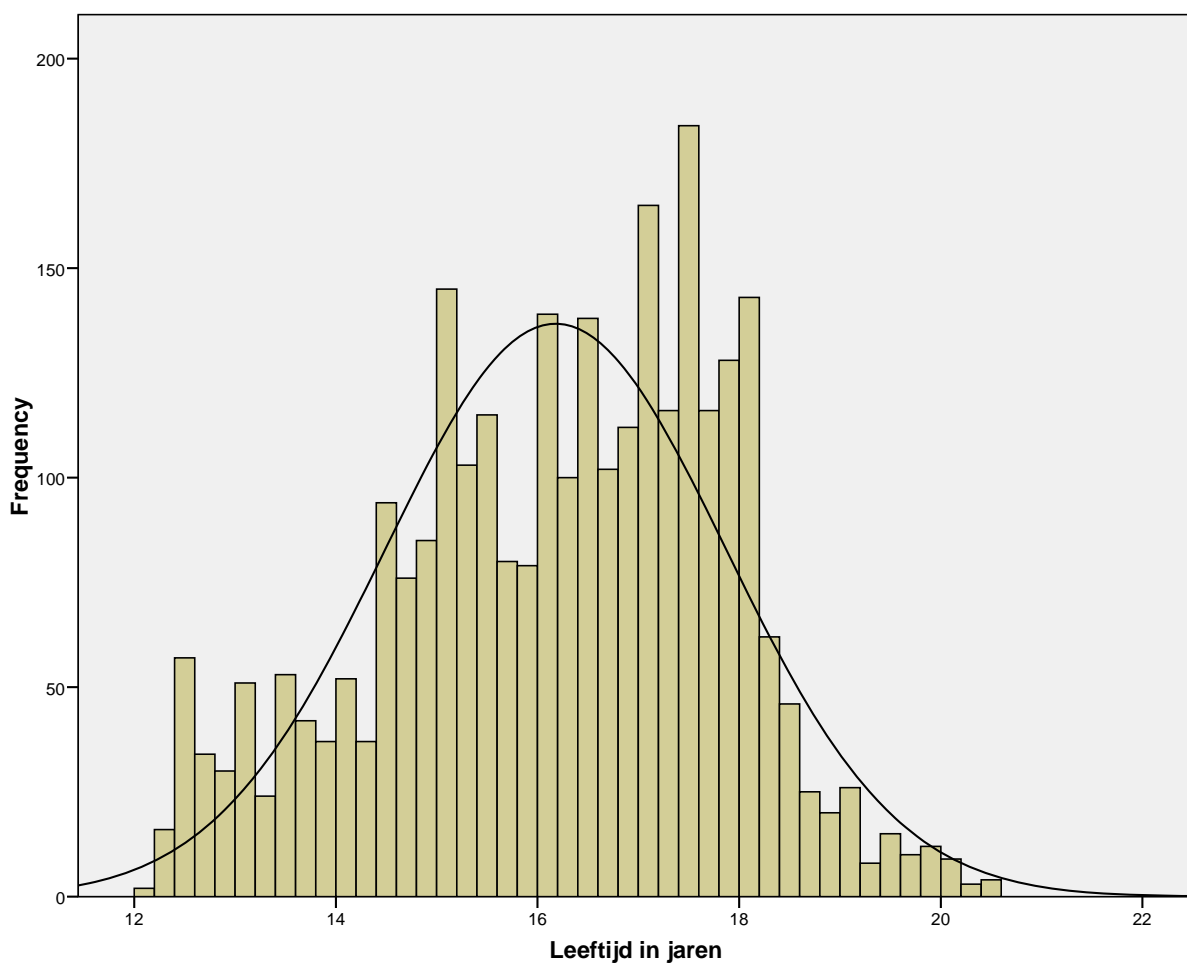
0. Beschrijving Dataset

Dataset

		Frequency	Percent
Valid	Elke & Evlin 2009	1217	42.0
	Iris&Stefanie 2007	535	18.5
	Kelly 2007	310	10.7
	Nathan 2007	418	14.4
	Saartje & Hannah 2008	415	14.3

Gemiddelde Leeftijd

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Leeftijd in maanden	146	245	194	20.3
Leeftijd in jaren	12.2	20.4	16.2	1.7

Leeftijdsfasen

		Frequency	Percent
Valid	vroege adolescentie (12-15)	605	20.9
	midden adolescentie (15-18)	1779	61.5
	late adolescentie (18-20)	511	17.7

Geslacht

	Frequency	Percent
Valid		
meisje	1521	52.5
jongen	1374	47.5

Opleidingsniveau

	Frequency	Percent
Valid		
ASO	2047	70.7
TSO	499	17.2
BSO	349	12.1

Geslacht * Opleiding Crosstabulation

			Opleiding		
			ASO	TSO	BSO
Geslacht	meisje	Count	1169	174	178
		% within Geslacht	76.9%	11.4%	11.7%
	jongen	Count	878	325	171
		% within Geslacht	63.9%	23.7%	12.4%

Geslacht * Leeftijd

Dependent Variable: leeftijdj

Geslacht	Mean
meisje	16.185
jongen	16.175

Opleiding * Leeftijd

Dependent Variable: leeftijdj

Opleiding	Mean
ASO	15.946
TSO	16.376
BSO	17.271

Geslacht * Opleiding * Leeftijd

Geslacht	Opleiding	Maximum	Mean	Std. Deviation
meisje	ASO	20.2	16.0	1.6
	TSO	19.6	16.2	1.7
	BSO	20.4	17.2	1.8
jongen	ASO	19.9	15.8	1.7
	TSO	20.4	16.5	1.6
	BSO	20.2	17.4	1.4

1. Seksuele Ervaring (ja of neen)

1.1 Frequenties Totale Steekproef

Kus op mond - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	451	15.6
ja	2444	84.4

Seksuele opwinding - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	575	19.9
ja	2320	80.1

Masturberen - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	944	32.6
ja	1951	67.4

Tongkussen - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	884	30.5
ja	2011	69.5

Voelen/strelen boven kleren - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	883	30.5
ja	2012	69.5

Voelen/strelen onder kleren - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	1267	43.8
ja	1628	56.2

Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring

	Frequency	Percent
Valid nee	1559	53.9
ja	1336	46.1

Aftrekken - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	1771	61.2
	ja	1124	38.8

Vingeren - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	1749	60.4
	ja	1146	39.6

Geslachtsgemeenschap - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	1968	68.0
	ja	927	32.0

Pijpen - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	2018	69.7
	ja	877	30.3

Beffen - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	2047	70.7
	ja	848	29.3

Anale seks - Ervaring

		Frequency	Percent
Valid	nee	2741	94.7
	ja	154	5.3

1.2 Analyse Geslacht-Opleiding-Leeftijd - Ruwe Data

Multivariate Tests

Effect	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	.778	63.01	13	2876	.000	.22
leeftijdj	.670	108.93	13	2876	.000^a	.33
geslacht	.881	29.90	13	2876	.000^a	.12
opleiding	.909	10.83	26	5752	.000^a	.05
geslacht * opleiding	.976	2.74	26	5752	.000^a	.01

a. Significant (p < .001)! Bv. Geslacht verklaart 12% van alle verschillen in seksuele ervaring bij jongeren!

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
leeftijdj	Kus op mond - Ervaring	21.741	1	21.741	177.543	.000	.058
	Seksuele opwinding - Ervaring	66.303	1	66.303	516.992	.000	.152
	Masturberen - Ervaring	68.720	1	68.720	409.915	.000	.124
	Tongkussen - Ervaring	94.039	1	94.039	540.130	.000	.158
	Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	93.995	1	93.995	534.814	.000	.156
	Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	147.663	1	147.663	791.236	.000	.215
	Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	163.659	1	163.659	908.600	.000	.239
	Aftrekken - Ervaring	133.958	1	133.958	735.636	.000	.203
	Vingeren - Ervaring	146.173	1	146.173	818.333	.000	.221
	Geslachtsgemeenschap - Ervaring	114.872	1	114.872	714.170	.000	.198
	Pijpen - Ervaring	104.086	1	104.086	623.943	.000	.178
	Beffen - Ervaring	97.392	1	97.392	593.381	.000	.170
	Anale seks - Ervaring	2.461	1	2.461	50.536	.000	.017
geslacht	Kus op mond - Ervaring	.079	1	.079	.645	.422	.000
	Seksuele opwinding - Ervaring	12.591	1	12.591	98.180	.000	.033
	Masturberen - Ervaring	52.790	1	52.790	314.892	.000	.098
	Tongkussen - Ervaring	.035	1	.035	.199	.656	.000
	Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	.439	1	.439	2.499	.114	.001
	Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	.008	1	.008	.044	.835	.000
	Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	.031	1	.031	.171	.680	.000
	Aftrekken - Ervaring	.972	1	.972	5.339	.021	.002
	Vingeren - Ervaring	.895	1	.895	5.009	.025	.002
	Geslachtsgemeenschap - Ervaring	.364	1	.364	2.264	.132	.001
	Pijpen - Ervaring	.533	1	.533	3.197	.074	.001
	Beffen - Ervaring	.611	1	.611	3.721	.054	.001
	Anale seks - Ervaring	.407	1	.407	8.353	.004	.003
opleiding	Kus op mond - Ervaring	1.699	2	.849	6.937	.001	.005
	Seksuele opwinding - Ervaring	9.428	2	4.714	36.758	.000	.025
	Masturberen - Ervaring	11.961	2	5.981	35.674	.000	.024
	Tongkussen - Ervaring	5.277	2	2.638	15.154	.000	.010
	Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	4.873	2	2.436	13.863	.000	.010
	Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	6.694	2	3.347	17.935	.000	.012
	Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	7.519	2	3.760	20.873	.000	.014
	Aftrekken - Ervaring	5.204	2	2.602	14.290	.000	.010
	Vingeren - Ervaring	6.821	2	3.410	19.093	.000	.013
	Geslachtsgemeenschap - Ervaring	17.418	2	8.709	54.146	.000	.036
	Pijpen - Ervaring	7.366	2	3.683	22.078	.000	.015
	Beffen - Ervaring	7.417	2	3.709	22.595	.000	.015
	Anale seks - Ervaring	1.318	2	.659	13.528	.000	.009
geslacht * opleiding	Kus op mond - Ervaring	.791	2	.396	3.232	.040	.002
	Seksuele opwinding - Ervaring	1.672	2	.836	6.520	.001	.004
	Masturberen - Ervaring	1.402	2	.701	4.182	.015	.003
	Tongkussen - Ervaring	.394	2	.197	1.133	.322	.001
	Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	1.320	2	.660	3.755	.024	.003
	Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	2.306	2	1.153	6.179	.002	.004
	Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	3.934	2	1.967	10.920	.000	.008
	Aftrekken - Ervaring	2.730	2	1.365	7.495	.001	.005
	Vingeren - Ervaring	3.367	2	1.683	9.425	.000	.006
	Geslachtsgemeenschap - Ervaring	3.811	2	1.905	11.846	.000	.008
	Pijpen - Ervaring	1.544	2	.772	4.629	.010	.003
	Beffen - Ervaring	4.785	2	2.393	14.578	.000	.010
	Anale seks - Ervaring	.263	2	.131	2.700	.067	.002

1. Geslacht

Dependent Variable	Geslacht	Mean (%)
Kus op mond - Ervaring	meisje	.85
	jongen	.86
Seksuele opwinding - Ervaring	meisje	.68
	jongen	.86
Masturberen - Ervaring	meisje	.46
	jongen	.82
Tongkussen - Ervaring	meisje	.72
	jongen	.71
Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	meisje	.69
	jongen	.72
Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	meisje	.59
	jongen	.59
Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	meisje	.50
	jongen	.49
Aftrekken - Ervaring	meisje	.44
	jongen	.39
Vingeren - Ervaring	meisje	.44
	jongen	.40
Geslachtsgemeenschap - Ervaring	meisje	.40
	jongen	.37
Pijpen - Ervaring	meisje	.36
	jongen	.32
Beffen - Ervaring	meisje	.35
	jongen	.31
Anale seks - Ervaring	meisje	.09
	jongen	.06

2. Opleiding

Dependent Variable	Studie	Mean (%)
Kus op mond - Ervaring	ASO	.83
	TSO	.90
	BSO	.84
Seksuele opwinding - Ervaring	ASO	.83
	TSO	.84
	BSO	.65
Masturberen - Ervaring	ASO	.71
	TSO	.70
	BSO	.50
Tongkussen - Ervaring	ASO	.67
	TSO	.79
	BSO	.70
Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	ASO	.68
	TSO	.79
	BSO	.65
Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	ASO	.54
	TSO	.67
	BSO	.56
Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	ASO	.43
	TSO	.57
	BSO	.49
Aftrekken - Ervaring	ASO	.36
	TSO	.48
	BSO	.40
Vingeren - Ervaring	ASO	.37
	TSO	.50
	BSO	.39
Geslachtsgemeenschap - Ervaring	ASO	.27
	TSO	.45
	BSO	.44
Pijpen - Ervaring	ASO	.27
	TSO	.41
	BSO	.34
Beffen - Ervaring	ASO	.26
	TSO	.40
	BSO	.32
Anale seks - Ervaring	ASO	.04
	TSO	.09
	BSO	.09

3. Geslacht * Studie

Dependent Variable	Geslacht	Studie	Mean (%)
Kus op mond - Ervaring	meisje	ASO	.84
		TSO	.91
		BSO	.80
	jongen	ASO	.82
		TSO	.89
		BSO	.88
Seksuele opwinding - Ervaring	meisje	ASO	.74
		TSO	.79
		BSO	.51
	jongen	ASO	.92
		TSO	.88
		BSO	.78
Masturberen - Ervaring	meisje	ASO	.55
		TSO	.54
		BSO	.28
	jongen	ASO	.87
		TSO	.85
		BSO	.73
Tongkussen - Ervaring	meisje	ASO	.68
		TSO	.82
		BSO	.68
	jongen	ASO	.66
		TSO	.77
		BSO	.72
Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	meisje	ASO	.67
		TSO	.81
		BSO	.59
	jongen	ASO	.70
		TSO	.76
		BSO	.70
Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	meisje	ASO	.56
		TSO	.72
		BSO	.50
	jongen	ASO	.52
		TSO	.63
		BSO	.62
Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	meisje	ASO	.47
		TSO	.62
		BSO	.42
	jongen	ASO	.39
		TSO	.52
		BSO	.56
Aftrekken - Ervaring	meisje	ASO	.41
		TSO	.55
		BSO	.36
	jongen	ASO	.32
		TSO	.41
		BSO	.45
Vingeren - Ervaring	meisje	ASO	.42
		TSO	.57
		BSO	.34
	jongen	ASO	.32
		TSO	.44
		BSO	.44
Geslachtsgemeenschap - Ervaring	meisje	ASO	.31
		TSO	.52
		BSO	.37
	jongen	ASO	.23
		TSO	.39
		BSO	.50
Pijpen - Ervaring	meisje	ASO	.29
		TSO	.47
		BSO	.32
	jongen	ASO	.25
		TSO	.35
		BSO	.37
Beffen - Ervaring	meisje	ASO	.30
		TSO	.49
		BSO	.25
	jongen	ASO	.22
		TSO	.32
		BSO	.39
Anale seks - Ervaring	meisje	ASO	.05
		TSO	.12
		BSO	.10
	jongen	ASO	.03
		TSO	.05
		BSO	.08

4. leeftijd

Dependent Variable	leeftijd	Mean (%)
Kus op mond - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.80
	midden adolescentie (15-18)	.88
	late adolescentie (18-20)	.95
Seksuele opwinding - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.65
	midden adolescentie (15-18)	.82
	late adolescentie (18-20)	.91
Masturberen - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.52
	midden adolescentie (15-18)	.70
	late adolescentie (18-20)	.78
Tongkussen - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.53
	midden adolescentie (15-18)	.77
	late adolescentie (18-20)	.93
Voelen/strelen boven kleren - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.50
	midden adolescentie (15-18)	.76
	late adolescentie (18-20)	.91
Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.32
	midden adolescentie (15-18)	.65
	late adolescentie (18-20)	.87
Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.13
	midden adolescentie (15-18)	.55
	late adolescentie (18-20)	.83
Aftrekken - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.08
	midden adolescentie (15-18)	.45
	late adolescentie (18-20)	.74
Vingeren - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.10
	midden adolescentie (15-18)	.46
	late adolescentie (18-20)	.75
Geslachtsgemeenschap - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.08
	midden adolescentie (15-18)	.40
	late adolescentie (18-20)	.73
Pijpen - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.07
	midden adolescentie (15-18)	.36
	late adolescentie (18-20)	.65
Beffen - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.09
	midden adolescentie (15-18)	.34
	late adolescentie (18-20)	.64
Anale seks - Ervaring	vroege adolescentie (12-15)	.00
	midden adolescentie (15-18)	.08
	late adolescentie (18-20)	.12

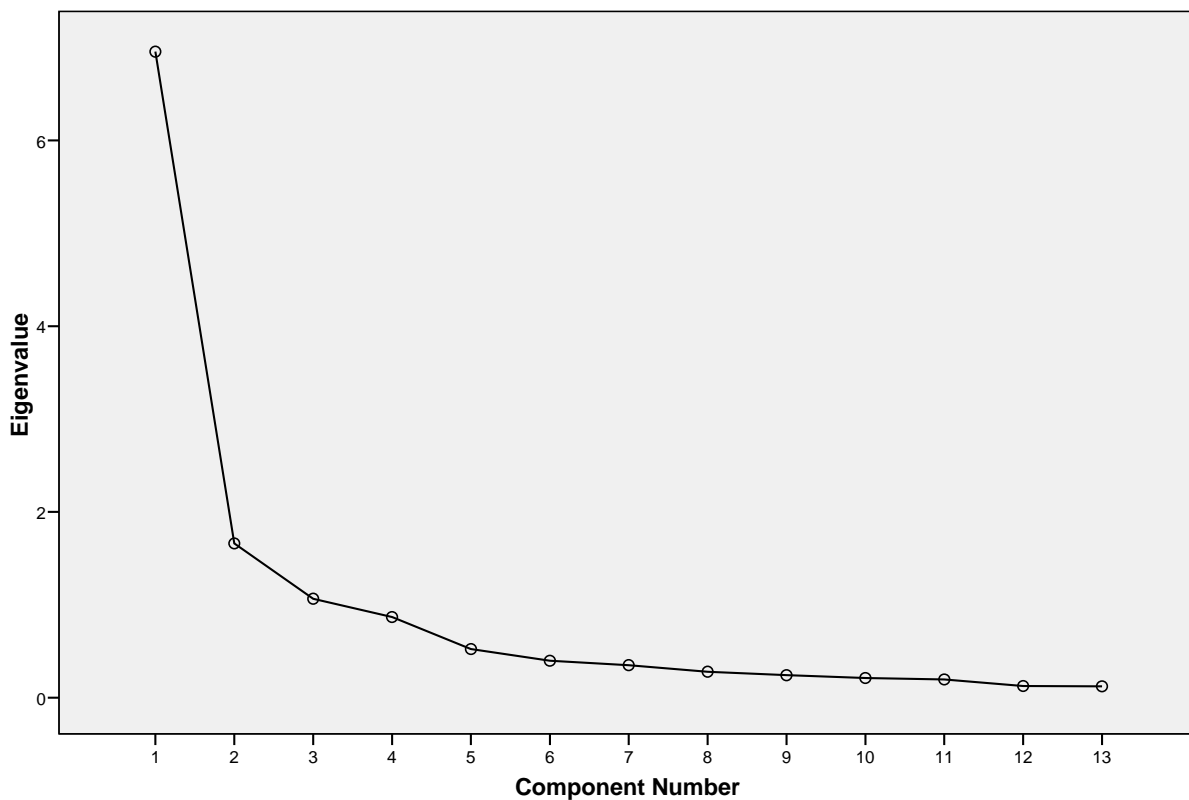
1.3 Datareductie: van 13 items naar 3 factoren

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	6.956	53.5	53.5	4.8	37.0	37.0
2	1.661	12.8	66.3	3.1	24.1	61.1
3	1.065	8.2	74.5	1.7	13.4	74.5
4	.868	6.7	81.2			
5	.523	4.0	85.2			
6	.397	3.1	88.2			
7	.350	2.7	90.9			
8	.279	2.1	93.1			
9	.242	1.9	94.9			
10	.212	1.6	96.6			
11	.197	1.5	98.1			
12	.126	1.0	99.1			
13	.123	.9	100.0			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Scree Plot

Rotated Component Matrix^a

	Component		
	Genitale Ervaring	Niet-Genitale Ervaring	Ervaring met Zelfseks
Kus op mond - Ervaring		.81	
Seksuele opwinding - Ervaring			.85
Masturberen - Ervaring			.87
Tongkussen - Ervaring		.84	
Voelen/strelen boven kleren - Ervaring		.79	
Voelen/strelen onder kleren - Ervaring	.52	.67	
Betasten elkaars geslachtsdelen - Ervaring	.75	.48	
Aftrekken - Ervaring	.83		
Vingeren - Ervaring	.83		
Geslachtsgemeenschap - Ervaring	.85		
Pijpen - Ervaring	.87		
Beffen - Ervaring	.86		
Anale seks - Ervaring	.46		

a. Only loadings > .40 are shown.

COMPUTE

erv_zelf = MEAN(sekse2,sekse3) .

erv_ngen = MEAN(sekse1,sekse4,sekse5,sekse6) .

erv_gen = MEAN(sekse7,sekse8,sekse9,sekse10,sekse11,sekse12,sekse13)

1.4 Analyse Geslacht-Opleiding-Leeftijd - Factoren

Multivariate Tests^c

Effect	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	.82	210.52	3	2886	.000	.180
leeftijdj	.69	440.81	3	2886	.000	.314
geslacht	.90	104.93	3	2886	.000	.098
opleiding	.94	32.02	6	5772	.000	.032
geslacht * opleiding	.99	4.89	6	5772	.000	.005

c. Design: Intercept+leeftijdj+geslacht+opleiding+geslacht * opleiding

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
leeftijdj	erv_zelf	67.506	1	67.506	608.894	.000	.174
	erv_nngen	81.934	1	81.934	733.871	.000	.203
	erv_gen	96.642	1	96.642	949.145	.000	.247
geslacht	erv_zelf	29.236	1	29.236	263.706	.000	.084
	erv_nngen	.028	1	.028	.249	.618	.000
	erv_gen	.482	1	.482	4.735	.030	.002
opleiding	erv_zelf	10.622	2	5.311	47.904	.000	.032
	erv_nngen	4.223	2	2.112	18.914	.000	.013
	erv_gen	6.586	2	3.293	32.340	.000	.022
geslacht * opleiding	erv_zelf	1.365	2	.682	6.156	.002	.004
	erv_nngen	1.048	2	.524	4.691	.009	.003
	erv_gen	2.427	2	1.214	11.919	.000	.008
Error	erv_zelf	320.182	2888	.111			
	erv_nngen	322.434	2888	.112			
	erv_gen	294.057	2888	.102			

1. Geslacht

Dependent Variable	Geslacht	Mean (%)
erv_zelf	meisje	.57
	jongen	.84
erv_nngen	meisje	.71
	jongen	.72
erv_gen	meisje	.37
	jongen	.33

2. Opleiding

Dependent Variable	Opleiding	Mean (%)
erv_zelf	ASO	.77
	TSO	.77
	BSO	.58
erv_nngen	ASO	.68
	TSO	.79
	BSO	.69
erv_gen	ASO	.29
	TSO	.42
	BSO	.35

3. Leeftijd

Dependent Variable	leeftijd	Mean (%)
erv_zelf	vroege adolescentie (12-15)	.49
	midden adolescentie (15-18)	.79
	late adolescentie (18-20)	.85
erv_ngen	vroege adolescentie (12-15)	.42
	midden adolescentie (15-18)	.74
	late adolescentie (18-20)	.90
erv_gen	vroege adolescentie (12-15)	.04
	midden adolescentie (15-18)	.33
	late adolescentie (18-20)	.61

3. Geslacht * Opleiding

Dependent Variable	Geslacht	Opleiding	Mean (%)
erv_zelf	meisje	ASO	.65
		TSO	.67
		BSO	.40
	jongen	ASO	.89
		TSO	.87
		BSO	.76
erv_ngen	meisje	ASO	.69
		TSO	.81
		BSO	.64
	jongen	ASO	.67
		TSO	.76
		BSO	.73
erv_gen	meisje	ASO	.32
		TSO	.48
		BSO	.31
	jongen	ASO	.25
		TSO	.35
		BSO	.40

2. Leeftijd Eerste Keer (in jaar)

2.1 Gemiddeldes totale steekproef

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Kus op mond - Leeftijd eerste keer	2267	.0	19.5	11.6	2.8
Seksuele opwinding - Leeftijd eerste keer	1961	2.0	19.5	12.8	1.9
Masturberen - Leeftijd eerste keer	1696	1.0	19.5	13.0	1.8
Tongkussen - Leeftijd eerste keer	1865	1.0	20.0	13.4	1.8
Voelen/strelen boven kleren - Leeftijd eerste keer	1824	1.0	20.0	14.0	1.7
Voelen/strelen onder kleren - Leeftijd eerste keer	1522	.5	20.0	14.6	1.5
Betasten elkaars geslachtsdelen - Leeftijd eerste keer	1256	7.0	20.0	15.0	1.3
Aftrekken - Leeftijd eerste keer	1066	1.0	19.5	15.1	1.4
Vingeren - Leeftijd eerste keer	1087	10.0	20.0	15.2	1.2
Geslachtsgemeenschap - Leeftijd eerste keer	883	1.0	20.0	15.5	1.3
Pijpen - Leeftijd eerste keer	827	7.0	20.0	15.5	1.3
Beffen - Leeftijd eerste keer	802	10.0	20.0	15.5	1.2
Anale seks - Leeftijd eerste keer	134	14.0	19.0	16.0	1.0

Sequens seksuele carrière^a

	Frequency	Percent
Valid lineair	1241	82.7
niet-lineair	260	17.3

a. de Graaf et al. (2009). *Archives of Sexual Behavior*

2.2 ANOVA zelfseks

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: lft_zelf

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	1161.151 ^a	5	232.230	93.436	.000	.185
Intercept	154720.386	1	154720.386	62250.770	.000	.968
leeftijd	482.687	2	241.343	97.103	.000	.086
geslacht	507.214	1	507.214	204.074	.000	.090
opleiding	27.867	2	13.933	5.606	.004	.005
Error	5112.545	2057	2.485			
Total	352720.678	2063				
Corrected Total	6273.696	2062				

a. R Squared = .185 (Adjusted R Squared = .183)

1. Leeftijd

Dependent Variable: lft_zelf

leeftijd	Mean
vroege adolescentie (12-15)	11.9
midden adolescentie (15-18)	13.1
late adolescentie (18-20)	13.5

2. Geslacht

Dependent Variable: lft_zelf

Geslacht	Mean
meisje	13.3
jongen	12.3

3. Opleiding

Dependent Variable: lft_zelf

Opleiding	Mean
ASO	12.8
TSO	12.6
BSO	13.0

2.3 ANOVA niet-genitale seks

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: lft_ngen

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	2187.468 ^a	5	437.494	127.832	.000	.215
Intercept	190765.578	1	190765.578	55739.979	.000	.960
leeftijd	2125.340	2	1062.670	310.503	.000	.210
geslacht	9.548	1	9.548	2.790	.095	.001
opleiding	16.654	2	8.327	2.433	.088	.002
Error	8001.616	2338	3.422			
Total	405296.153	2344				
Corrected Total	10189.084	2343				

a. R Squared = .215 (Adjusted R Squared = .213)

1. Leeftijd

Dependent Variable: lft_ngen

leeftijd	Mean
vroege adolescentie (12-15)	10.9
midden adolescentie (15-18)	13.2
late adolescentie (18-20)	13.9

2.4 ANOVA genitale seks

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: lft_gen

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	246.637 ^a	5	49.327	37.629	.000	.128
Intercept	65306.678	1	65306.678	49818.924	.000	.975
leeftijd	242.804	2	121.402	92.611	.000	.126
geslacht	.360	1	.360	.275	.600	.000
opleiding	13.754	2	6.877	5.246	.005	.008
Error	1685.793	1286	1.311			
Total	302560.472	1292				
Corrected Total	1932.430	1291				

a. R Squared = .128 (Adjusted R Squared = .124)

1. Leeftijd

Dependent Variable: lft_gen

leeftijd	Mean
vroege adolescentie (12-15)	13.6
midden adolescentie (15-18)	15.0
late adolescentie (18-20)	15.7

3. Opleiding

Dependent Variable: lft_gen

Opleiding	Mean
ASO	14.9
TSO	14.7
BSO	14.7

2.5 ANOVA geslachtsgemeenschap

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Geslachtsgemeenschap - Leeftijd eerste keer

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	190.209 ^a	5	38.042	23.946	.000	.120
Intercept	27525.526	1	27525.526	17326.514	.000	.952
leeftijd	161.849	2	80.924	50.940	.000	.104
geslacht	6.799	1	6.799	4.280	.039	.005
opleiding	44.316	2	22.158	13.948	.000	.031
Error	1393.234	877	1.589			
Total	214830.783	883				
Corrected Total	1583.443	882				

a. R Squared = .120 (Adjusted R Squared = .115)

1. Leeftijd

Dependent Variable: Geslachtsgemeenschap - Leeftijd eerste keer

leeftijd	Mean
vroege adolescentie (12-15)	13.7
midden adolescentie (15-18)	15.2
late adolescentie (18-20)	16.0

3. Opleiding

Dependent Variable: Geslachtsgemeenschap - Leeftijd eerste keer

Opleiding	Mean
ASO	15.3
TSO	14.9
BSO	14.7

2.6 Crosstabs met Seksuele carrière

leeftijd * Sequens seksuele carrière^a

			Sequens seksuele carrière	
			lineair	niet-lineair
leeftijd	vroeg adolescentie (12-15)	Count	342	22
		% within leeftijd	94.0%	6.0%
	midden adolescentie (15-18)	Count	749	175
		% within leeftijd	81.1%	18.9%
	late adolescentie (18-20)	Count	150	63
		% within leeftijd	70.4%	29.6%

a. Chi-square (2) = 56.36***

Opleiding * Sequens seksuele carrière^a

			Sequens seksuele carrière	
			lineair	niet-lineair
Opleiding	ASO	Count	991	183
		% within Opleiding	84.4%	15.6%
	TSO	Count	122	27
		% within Opleiding	81.9%	18.1%
	BSO	Count	128	50
		% within Opleiding	71.9%	28.1%

a. Chi-square(2) = 16.94***

3. De Eerste Keer: Met Wie?

3.1 Frequenties totale steekproef

Kus op mond - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	196	8.5
	iemand anders	109	4.7
	vriend(in)	650	28.1
	lief	1252	54.1
	partner	109	4.7

Tongkussen - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	190	10.0
	iemand anders	35	1.8
	vriend(in)	300	15.8
	lief	1218	64.0
	partner	160	8.4

Voelen/strelen boven kleren - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	115	6.2
	iemand anders	41	2.2
	vriend(in)	309	16.6
	lief	1183	63.4
	partner	218	11.7

Voelen/strelen onder kleren - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	71	4.6
	iemand anders	31	2.0
	vriend(in)	187	12.1
	lief	950	61.6
	partner	304	19.7

Betasten elkaars geslachtsdelen - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	47	3.7
	iemand anders	19	1.5
	vriend(in)	137	10.9
	lief	714	56.6
	partner	344	27.3

Aftrekken - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	38	3.5
	iemand anders	15	1.4
	vriend(in)	120	11.1
	lief	558	51.7
	partner	349	32.3

Vingeren - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	39	3.6
	iemand anders	10	.9
	vriend(in)	117	10.8
	lief	558	51.3
	partner	363	33.4

Geslachtsgemeenschap - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	19	2.2
	iemand anders	8	.9
	vriend(in)	63	7.2
	lief	407	46.2
	partner	384	43.6

Pijpen - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	28	3.3
	iemand anders	6	.7
	vriend(in)	83	9.9
	lief	379	45.1
	partner	344	41.0

Beffen - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	25	3.1
	iemand anders	3	.4
	vriend(in)	59	7.3
	lief	370	46.0
	partner	347	43.2

Anale seks - Met wie eerste keer

		Frequency	Valid Percent
Valid	toevallige persoon	8	5.2
	iemand anders	6	3.9
	vriend(in)	11	7.1
	lief	63	40.6
	partner	67	43.2

3.2. Crosstabs Met Wie x Geslacht (enkel significante effecten)

Geslacht * Kus op mond - Met wie eerste keer^a

			Kus op mond - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	94	353	632	65	71
		% within Geslacht	7.7%	29.1%	52.0%	5.3%	5.8%
	jongen	Count	102	297	620	44	38
		% within Geslacht	9.3%	27.0%	56.3%	4.0%	3.5%

a. Chi-square (4) = 13.73**

Geslacht * Tongkussen - Met wie eerste keer^a

			Tongkussen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	98	154	620	107	20
		% within Geslacht	9.8%	15.4%	62.1%	10.7%	2.0%
	jongen	Count	92	146	598	53	15
		% within Geslacht	10.2%	16.2%	66.2%	5.9%	1.7%

a. Chi-square (4) = 15.03**

Geslacht * Voelen/strelen boven kleren - Met wie eerste keer^a

			Voelen/strelen boven kleren - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	39	143	603	152	25
		% within Geslacht	4.1%	14.9%	62.7%	15.8%	2.6%
	jongen	Count	76	166	580	66	16
		% within Geslacht	8.4%	18.4%	64.2%	7.3%	1.8%

a. Chi-square (4) = 48.21***

Geslacht * Voelen/strelen onder kleren - Met wie eerste keer^a

			Voelen/strelen onder kleren - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	29	84	474	214	20
		% within Geslacht	3.5%	10.2%	57.7%	26.1%	2.4%
	jongen	Count	42	103	476	90	11
		% within Geslacht	5.8%	14.3%	65.9%	12.5%	1.5%

a. Chi-square (4) = 51.37***

Geslacht * Betasten elkaars geslachtsdelen - Met wie eerste keer^a

			Betasten elkaars geslachtsdelen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	21	60	369	236	11
		% within Geslacht	3.0%	8.6%	52.9%	33.9%	1.6%
	jongen	Count	26	77	345	108	8
		% within Geslacht	4.6%	13.7%	61.2%	19.1%	1.4%

a. Chi-square (4) = 37.94***

Geslacht * Aftrekken - Met wie eerste keer^a

			Aftrekken - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	17	54	295	242	9
		% within Geslacht	2.8%	8.8%	47.8%	39.2%	1.5%
	jongen	Count	21	66	263	107	6
		% within Geslacht	4.5%	14.3%	56.8%	23.1%	1.3%

a. Chi-square (4) = 35.03***

Geslacht * Vingeren - Met wie eerste keer^a

			Vingeren - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	17	59	292	249	7
		% within Geslacht	2.7%	9.5%	46.8%	39.9%	1.1%
	jongen	Count	22	58	266	114	3
		% within Geslacht	4.8%	12.5%	57.5%	24.6%	.6%

a. Chi-square (4) = 30.49***

Geslacht * Geslachtsgemeenschap - Met wie eerste keer^a

			Geslachtsgemeenschap - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	7	26	204	257	8
		% within Geslacht	1.4%	5.2%	40.6%	51.2%	1.6%
	jongen	Count	12	37	203	127	0
		% within Geslacht	3.2%	9.8%	53.6%	33.5%	.0%

a. Chi-square (4) = 38.83***

Geslacht * Pijpen - Met wie eerste keer^a

			Pijpen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	12	34	178	232	6
		% within Geslacht	2.6%	7.4%	38.5%	50.2%	1.3%
	jongen	Count	16	49	201	112	0
		% within Geslacht	4.2%	13.0%	53.2%	29.6%	.0%

a. Chi-square (4) = 44.58***

Geslacht * Beffen - Met wie eerste keer^a

			Beffen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	14	24	189	237	2
		% within Geslacht	3.0%	5.2%	40.6%	50.9%	.4%
	jongen	Count	11	35	181	110	1
		% within Geslacht	3.3%	10.4%	53.6%	32.5%	.3%

a. Chi-square (4) = 29.78***

Geslacht * Anale seks - Met wie eerste keer^a

			Anale seks - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Geslacht	meisje	Count	3	2	34	49	5
		% within Geslacht	3.2%	2.2%	36.6%	52.7%	5.4%
	jongen	Count	5	9	29	18	1
		% within Geslacht	8.1%	14.5%	46.8%	29.0%	1.6%

a. Chi-square (4) = 16.84**

3.3. Crosstabs Met Wie x Leeftijd (enkel significante effecten)

leeftijd * Kus op mond - Met wie eerste keer^a

			Kus op mond - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
leeftijd	vroeg adolescentie (12-15)	Count	19	74	268	8	26
		% within leeftijd	4.8%	18.7%	67.8%	2.0%	6.6%
	midden adolescentie (15-18)	Count	115	429	779	69	70
		% within leeftijd	7.9%	29.3%	53.3%	4.7%	4.8%
	late adolescentie (18-20)	Count	62	147	205	32	13
		% within leeftijd	13.5%	32.0%	44.7%	7.0%	2.8%

a. Chi-square (8) = 75.31***

leeftijd * Tongkussen - Met wie eerste keer^a

			Tongkussen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
leeftijd	vroeg adolescentie (12-15)	Count	11	22	176	12	4
		% within leeftijd	4.9%	9.8%	78.2%	5.3%	1.8%
	midden adolescentie (15-18)	Count	122	189	798	101	25
		% within leeftijd	9.9%	15.3%	64.6%	8.2%	2.0%
	late adolescentie (18-20)	Count	57	89	244	47	6
		% within leeftijd	12.9%	20.1%	55.1%	10.6%	1.4%

a. Chi-square (8) = 38.75***

3.4. Crosstabs Met Wie x Opleidingsniveau (enkel significante effecten)

Opleiding * Tongkussen - Met wie eerste keer^a

			Tongkussen - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Opleiding	ASO	Count	147	205	787	103	22
		% within Opleiding	11.6%	16.2%	62.3%	8.1%	1.7%
	TSO	Count	23	60	267	25	5
		% within Opleiding	6.1%	15.8%	70.3%	6.6%	1.3%
	BSO	Count	20	35	164	32	8
		% within Opleiding	7.7%	13.5%	63.3%	12.4%	3.1%

a. Chi-square (8) = 23.83**

Opleiding * Geslachtsgemeenschap - Met wie eerste keer^a

			Geslachtsgemeenschap - Met wie eerste keer				
			toevallige persoon	vriend(in)	lief	partner	iemand anders
Opleiding	ASO	Count	10	29	203	245	1
		% within Opleiding	2.0%	5.9%	41.6%	50.2%	.2%
	TSO	Count	2	18	116	77	2
		% within Opleiding	.9%	8.4%	54.0%	35.8%	.9%
	BSO	Count	7	16	88	62	5
		% within Opleiding	3.9%	9.0%	49.4%	34.8%	2.8%

a. Chi-square (8) = 32.61***